

PODLASIAK

tygodnik społeczno-ekonomiczny, poświęcony sprawom Podlasia.

Warunki przedpłaty
Kwartalnie 3 złote 50 gr.
łącznie z przes. poczt.
Konto czekowe P. K. O. № 62.268.

Biurowisko Redakcji i Administracji:
Biała-Podlaska, ulica Narutowicza L. 45.
otwarte codziennie od 2 — 5 po południu.

Filija Redakcji i Administracji:
Siedlce, ulica Sienkiewicza L. 41.
otwarta we wtorki i czwartki od g. 9— [pp. za wyj. niedziel i świąt.

Ceny ogłoszeń
Strona 1/1, 200 zł., 1/2 110 zł., 1/4 60 zł.,
1/8 30 zł., 1/16 18 zł., 1/32 10 zł. Ogło-
szenia fantazyjne i bilanse przed i w
tekście o 50% drożej. Reklamy o 100%
Drobne po 10 groszy za wyraz.

Wszystkim PP.

Prenumeratorom, Czytelnikom, Współpraco-
wnikom, Korespondentom ślęmy najserdecz-
niejsze życzenia

Wesołego Alleluja

REDAKCJA.

Na Zmartwychwstanie biją dzwony.

Rezurekcja... Biją dzwony,
„Alleluja!” — uniesiony...
Śpiewa pieśń lud,
Biją dzwony...

Na Zmartwychwstania cud.

Zagrały wszystkie dzwony!
Chyll się lud jak zboża tan,
Kiedy go wiatr rozbija...
Zmartwychwstał Pan, Zmartwychwstał Pan...
...Cieszymy się... Alleluja!...

Chrystus się wzniósł rozjaśniony,
Kościoły brzmią radosnym śpiewem
I wraz ze śpiewów tych powleweł
Zmartwychwstał, szepczą ust miliony...

Na Zmartwychwstanie biją dzwony.

Rozwiosła się radość w sercach młodym i starcom,
rozwidniła dusz ciemne niezbadane głębie:
Nadzieja „Jutra” w dusze spływa,
bo oto — Zmartwychwstał... — szepczą ust miliony...
Na Zmartwychwstanie biją dzwony.

Wacław Piętrząk.
plut. 34 p. p.

Ku Zmartwychwstaniu ducha.

Prawdziwie Zmartwychwstał
Pan i ukazał się Piotrowi...

I w serca apostołów wstąpiła
radość, choć wczoraj jeszcze
trwali w wieczniku pogrążeni
w smutku i trwodze.

Aż oto i On sam stanął po-
śród nich... choć drzwi były zam-
knięte i rzekł: „pokój wam”.

I niewierny Tomasz dotknął
ran Jego i uwierzył...

Zaprawdę zmartwychwstał Pan.

Tysiące rozkołysanych dzwo-
nów zwiastują dziś miastu i światu
radosny dzień Zmartwychwsta-
nia Pańskiego. Ponad całym
chrześcijańskim światem, ponad
całą zjednoczoną Wołną i Nie-
podległą Polską rozbrzmiewa ich
radosny dźwięk głosząc:

Wesoły nam dziś dzień na-
stał...

Niema takiego zakątka, gdzie
nie brzmiałoby radosne Alleluja.
Po miastach, we wspaniałych
katedrach i kolegiatach, i po na-
szych polskich wioskach w skro-
mionych świątyniach... wszędzie
uroczysta procesja rezurekcyjna...

Bo wszystkie systemy mijają,
zmieniają się czasy, ludzie w nich,
a masa święta po staremu się
odprawia i naprzekór nurtującym
świat prądom niewiasty ona prze-
trwa wszystko.

Specyficznym dla polskiego Na-
rodu, Wielkanoc jest nie tylko

świątym religijnym, lecz jakby
symbolem zmartwychwstania sa-
mej naszej Ojczyzny.

I Polska bowiem ma swoją
Golgotę; i Ją do krzyża przybi-
to... najniesprawiedliwiej zapre-
dano, osądzono i na śmierć i na
uragowskiśko odwiecznych wręgów
wydano.

I była w grobie przez długie
swoje dziejowe trzy dni, aż przy-
szła wielka godzina zmartwych-
wstania; pierzchna straż, która u
grobu Jej trzymała żelazną wartę
i ku podziwowi całego świata
Polska jak Chrystus powstała
z grobu i zajaśniała głorzą Zmar-
twychwstania.

I w grzmotach dział, w bly-
skawicach ognia powstała pełna
dawnego majestatu.

I niewierni Tomasz musieli
dotknąć jej ran i wyrzec:

„Prawdziwie zmartwychwstała”.

Wierzmy i my, nie traćmy Wiary
— Polska się odrodzi, z brudu
obmyje.

Jako nie zginęło Imię teraz
Zmartwychwstałego Chrystusa!

Dzień Zmartwychwstania Pań-
skiego niechże nam przypomina
naszemu ludzkiemu postępowaniu
na ziemi, *niech budzi wątpli-
wych i zgorzkniałych, niech gro-
madzi siły do pracy i zwycię-
stwa Prawdy i Sprawiedliwości!*

Alleluja.

Gdynia za Kłajpedę Atak niemiecki na Pomorze Bezczelne propozycja Berlina,

Ołbrzymią sensację w Pa-
ryżu wywołał nadzwyczajny
dodatek wydany przez pismo
„Paris Midi” z depeszą z Kow-
na o akcji, jaką zamierza wsz-
cząć rząd berliński na terenie
międzynarodowym.

Według wiadomości „Paris
Midi”, której redakcja bierze
całkowitą odpowiedzialność za
autentyczność, rząd berliński
ma zamiar jeszcze przed zwo-
łaniem konferencji rozbrojenio-
wej wystąpić z kategorycznym
żądaniem zwrotu korytarza
pomorskiego Niemcom. Propo-
zycję rządu niemieckiego mają
się zawierać w następujących
punktach:

1) Polska zwraca Niemcom
całą dolinę Noteci oraz Pomor-
rze;

2) Niemcy gwarantują Pol-
sce zdobyty na Pomorzu stan
narodowościowy z dodatkową
gwarancją, że Polska hercy-
tać będzie ze swobodnego do-
stępu do morza.

3) Pomorze w posiadaniu
niemieckim zostanie sdomili-
taryzowane tak samo, jak stro-
fa nad reńską. Niemcy nie bę-
dą miały prawa utrzymania
tam garnizonów wojskowych;

4) Niemcy zwrócą Polsce
wydatki poniesione na budo-
wę kolei Góry Śląsk — Gdy-
nia;

5) Niemcy przeprowadzą u rządu litewskiego, aby Kłajpeda została oddana do użytku Polski jako kondominium polsko-litewskie oraz za została Polsce oddana wolna strefa w porcie libawskim.

„Propozycje” niemieckie, których autentyczność z takim naciskiem podkreślana jest przez pismo paryskie są prosto szczytem bezczelności Berlina. Wynika z nich jed-

nak ponad wszelką wątpliwość, że Niemcy rozpoczynają wielką kampanię dyplomatyczną o odebranie nam Pomorza. W sprawie tej cała opinia polska zajmuje stanowisko jednolite: nie oddamy ani piędzi ziemi!

Stanowisko to powinien rząd głośno wyrazić wobec całej Europy, by akcją niemiecką sparaliżować w zaczątku,

falszywe paszporty i instrukcje wywiadu litewskiego.

— o —

Liczba samolotów sportowych w Polsce wynosi 58.

ZAGRANICZNE.

W okęgach granicznych z Grecją spadły niezwykle obfite śniegi, które wyrządziły wielkie szkody. Najbardziej ucierpiały drzewa owocowe które kwitły. Opady śnieżne o tej porze roku w Macedonii są zjawiskiem niezwykle rzadkiem.

W ciągu ostatnich dni odczuto w okolicach Białogrodu kilkakrotne trzęsienia ziemi które wywołały panikę wśród ludności.

— o —

W chińskiej prowincji Sin-Kiang wykryto bardzo obfite pokłady złota. Przy kopaniu złota pracuje około 50000 ludzi. Prawie cała produkcja wywożona będzie do Rosji sowieckiej.

— o —

Śeim totewski uchwalił wewnętrzną pożyczkę w sumie 92 milionów tatów, t. j. około 20 mil. złotych.

WIADOMOŚCI ZE ŚWIATA.

KRAJOWE.

Powrót p. Piłsudskiego.

Dnia 24 marca p. Piłsudski wrócił do Warszawy po trzymiesięcznym pobycie na Maderze.

Podatki rolne przed wojną i obecnie.

Obliczenie dokonane dla średnich gospodarstw wiejskich wykazuje, że podatki państwowe i komunalne wynosiły przed wojną równowartość 45 kg. żyta na 1 ha, obecnie zaś wynoszą 250 kg. żyta. Jednocześnie wzrosły koszty robocizny, które wynosiły przed wojną 349 kg. żyta z hektara, a obecnie 736 kg. Ogółem więc obciążenie rolnictwa wzrosło prawie trzykrotnie.

Kłękka redukcji.

6.000 pracowników umysłowych przemysłu włókienniczego w Łodzi otrzymało wymówienie pracy z dniem 1 maja r. b.

Jak pracują przedsiębiorstwa państwowe.

Z przemówienia senatora Kartowskiego (Be Be), referenta działalności przedsiębiorstw państwowych, dowiadujemy się, że Mościce mają dać skarbowi Państwa 500 tys. złotych, ale skarb musi opłacić 7 mil. zł. za Mościce tytułem odsetek za ich długi.

Jeden z największych banków w Polsce zawiesił wypłaty.

Odział warszawski Polskiego Banku Przemysłowego we Lwowie zawiesił wypłaty. Władze Banku zdecydowały się zgłosić podanie o nadzór sądowy. Moratorium jest potrzebne, aby opracować plan likwidacji, umożliwiającej zaspokojenie wierzycieli.

Od 29 marca podrozłąły karty do gry.

Od dnia 29 marca ogłoszona została ustawa o opłacie od kart do gry, w myśl której opłacie podlegają karty do gry, wyrabiane w kraju oraz sprowadzane z zagranicy i w. m. Gdańska. Zwolnione od opłaty są karty do gry wywożone zagranicę, lub do w. m. Gdańska, pod warunkami, które określi minister skarbu w drodze rozporządzenia.

Opłata wynosi od kart, sporządzonych z kartonu papierowego: od talji do 36 kart — 1 zł. 30, od talji ponad 36 kart — 2 zł. Od talji z innych materiałów, t. j. płótna, jedwabiu,

maszy celuloidowej lub aluminiowej, cellonu (t. p. pobierana jest opłata — 10 zł. od talji. Wytwórca obowiązany jest opłacić od kart do gry uściś gotówką przy wypuszczaniu ich do wolnego obrotu. Od kart do gry przywiezionych z zagranicy uliszczą się opłatę wraz z cłem. Do wyrobu i sprzedaży kart do gry potrzebne jest zezwolenie władzy skarbowej. Zabronione jest nabywanie kart do gry nieobrotowych, używanych oraz niezaopatrzonych w stempel.

Karty do gry nie mogą być oodatkowane na rzecz związków komunalnych, ani w postaci podatków samoistnych, ani też w postaci dodatków do podatków. Specjalna opłata na rzecz Polskiego Czerwonego Krzyża wynosi przy kartach, sporządzonych z kartonu papierowego — 40 gr. od talji z 36 kart, 60 gr. od talji zawierającej więcej niż 36 kart, a od talji kart, wyrabianych z innych materiałów, niż kartonu papierowego — 5 zł.

— o —

Emerytury, wypłacane ze Skarbu Państwa, wzrosły do sumy 88 mil. zł. w r. 1926-27 do 158 mil. zł. w r. 1929-30. Liczba emerytów cywilnych podniosła się z 47.649 w roku 1926 do 55.806 w roku 1929, a liczba emerytów wojskowych polskich z 2.711 w roku 1926 do 5.891 w roku 1929.

— o —

W przyszłym tygodniu mają się rozpocząć rokowania sowiów z przymysłem hutniczym na Górnym Śląsku o dostawę stali i żelaza do Rosji. Ponadto Sowiety samowolnie mają duży transport nierogadziny w woj. pomszańskim. Ogólna suma tych zakupów ma wynosić 10 do 12 mil. dolarów.

— o —

9000 obiadów dziennie otrzymują bezpłatnie bezrobotni w Warszawie.

— o —

Stan wody na Dźwinie nasuwa groźbę dużej powodzi. W związku z tem władze polskie w okolicach Dźwiny przystąpiły do budowy wałów obronnych zabezpieczających miasto przed skutkami wylewu.

— o —

Miła dworcowa w Baranowiczach dokonała poświęcenia i otwarcia małego schroniska dworcowego dla kobiet, poszukujących pracy i poszawionych dechu nad głowę.

— o —

Na pograniczu litewskim zatrzymano dwóch podejrzanych osobników, którzy usiłowali się przedostać na terytorjum Polski. Podczas rewizji szaleniono u nich

Dzisiejsza Młodzież!

Tłum studentów w akademickich czapkach zalegał w ostatnich dniach Krakowskie Przedmieście przed wejściem do kościoła akademickiego św. Anny. Ludzie zdumieni zatrzymywali się pytając, co się stało nadzwyczajnego, w jaki sposób wytłomaczyć ten niezwykły napływ studentów do kościoła.

Jak się okazało, były to rekolekcje akademickie prowadzone przez umiłowanego przez młodzież Rektora kościoła akademickiego ks. Edwarda Szejnacza.

W roku 1922/23 rekolekcje akademickie odbywały się w małuńskiej kapliczce przy ulicy Moniuszki, (brata w nich udział zaledwie garstka młodzieży) a w roku ubiegłym napływ młodzieży na rekolekcje prowadzone przez ks. Rektora był tak liczny, że obliczano udział jej z rekolekcjami w liczbie do 4000, jak to donosiły dzienniki. W roku bieżącym udział młodzieży w rekolekcjach niemal się podwoił, tak, że kościół akademicki nie był w stanie wszystkich pomieścić, (bardzo wielu stało we drzwiach na ulicy) i ks. Rektor zmuszony był powtórzyć rekolekcje poraz drugi.

W pierwszym tygodniu wzięto udział w rekolekcjach 4500 młodzieży i tyleż przystąpiło do komunii św. W drugim tygodniu było około 3000. Ponieważ przewidziany był mniejszy napływ młodzieży za drugim razem, więc za zapro-

szaniami mogli przyjść również rodzice akademików dla których rozdano 500 zaproszeń, i też kościół był wypełniony.

Naoczni świadkowie opowiadają, że kiedy dochodziła godz. 8 w. na Krakowskim Przedmieściu ze wszystkich stron lawiną zdążali akademicy i akademicki w jednym kierunku — do kościoła św. Anny. Tramwaje, które dojeżdżały do kościoła były napełnione przeważnie studentami, i przed wejściem do kościoła, od razu tworzyły się gromady, które szybko wchodziły przez szeroko otwarte drzwi. Kościół był szalenie wypełniony do ostatnich kątów. (Dla umożliwienia na przyszłość udziału w ogólnych nabożeństwach, i z bocznych kaplic zamówione zostały już megafony).

Po skończonych rekolekcjach, studenci lawiną wysypowali się z kościoła, jak niedzielne tłumy z kin warszawskich. Porównanie zupełnie nieprzesadzone, a niewystarczające.

Zjawisko to nader pocieszające tłumaczył nader nadzwyczajnym wzrostem religijności wśród młodzieży, oraz niewątpliwie osobistemu wpływowi ks. Szajnacza, wielkiego pedagoga, świątobliwego kapłana, który podbił sobie serca młodzieży akademickiej.

Zyczymy szczęścia i pełnego rozwoju sił duchowych młodzieży, oraz powodzenia z ważnej pracy jej niezrównanemu duszpasterzowi.

Wieczór religijny w Białej Podlaskiej.

W dniu 22 marca 1931 roku w Białej Podl. w sali Narodowej Organizacji Kobiet odbył się drugi z kolei wieczór religijny, zorganizowany staraniem miejscowego Koła Wiedzy Religijnej im. św. Augustyna.

Sala odczytowa wypełniła się po brzegi.

Pierwszym punktem programu było odczytanie i komentarz Rwanjelji św. Mateusza rozdz. XIII w 44-48, 52 przez p. Romualda Zmaczyńskiego, który wskazał, że Królestwo Boże w przypowieściach o skarbie, perle i niewodzie należy rozumieć, bądź jako skarb ukryty w duszy,

bądź jako Królestwo Niebieskie istniejące poza światem widzialnym, bądź jako Kościół — doczesna społeczność na ziemi. W istocie jest to to samo Królestwo. Podkreślony jest charakter duchowy i wewnętrzny Królestwa, które nie jest z tego świata. Ażeby odnaleźć skarb ukryty w roli, przeorać trzeba własną duszę. Na poszukiwanie perły trzeba wyruszyć, będąc szczerym wobec samego siebie i poszukiwać Prawdy — dobrej perły, nie byle jakich wartości. Sekret odkrycia ukrytego w duszy skarbu polega na rozróżnieniu, jak mówi Foerster, zjawisk ducha i natury, odrzu-

ciwszy panteistyczne utożsamienie natury i ducha; wtedy zjawiska duchowe wyodrębnia się i występują jasno. Królestwo Niebieskie jest skarbem nieocenionej wartości, to też nie dziwnego, iż ów kupiec, szukający dobrej perły sprzedaje wszystko co ma, by skarb nabyć, każdy zaś doktor nauczony w Królestwie Niebieskiem, który pojął wartość i odnalazł Królestwo Niebieskie nie może ustawać w pracy i obok starych ma wydobycwać ze skarba coraz to nowe wartości.

Ujęcie komentarza Ewangelji było życiowo-głębokie i rzeczowe. Budzenie ufności dziś wśród zwątpiałych, wskazywanie na skarby, które winne być i mogą być wszystkich udziałem, ale ludzkość nie chce po nie sięgać, wskazywanie na zbędne przewartościowywanie rzeczy marnych, na konieczność uświadamiania sobie różnicy między czynem złym i dobrym — to zawsze ważne dla każdego człowieka — przypomnienie.

Następnie ks. rektor Uniwersytetu Lubelskiego prof. dr. Józef Kruszyński, w swym szeroko zakreślonym odczycie pod. tytułem „Religia jako czynnik psychologiczny i kulturalny w dziejach ludzkości” przeprowadził — metodą filozoficznych twierdzeń i wykluczeń, oraz wielu przykładów z historii porównawczej religii, jakoteż drogą przytoczenia rezultatów dociekań naukowych — dowód, iż religia wogóle nie jest tworem ludzkim, a boskim, że ludzkość w pratypie swym była zjednoczona w kulcie jednego Boga — w miarę rozlewu dopiero po świecie i gubieniu kontaktu z niem macierzystym religia przechodzi w inne fazy, monoteizm przeto był pierwszą formą religii, która uległa tylko w okresie zmaterializowania starożytnych cywilizacji przekształceniu w religię politeistyczną oraz stopniowemu zwrotnieniu w pogaństwo i dopiero Chrystus przynosi ludzkości ową religię, przywracającą pierwotny monoteizm, dającą pełnię zaspokojenia

pragnień i potrzeb duszy ludzkiej, jakoteż religię, równającą możnych z małuczkimi o obliczu Jedyne Boga w przeciwstawieniu do religii pogańskich, które stworzyły i coraz to pogłębiały przepaście, dzielące ludzkość na kasty i stany.

Prelegent uwypuklał ściśle zależność etyki i motywów działania jednostki i społeczeństw od religii, jakoteż podkreślił rolę, jaką spełnili najwybitniejsi przedstawiciele świata nauki w starożytności jak: Heraklit, Herodot, Sokrates, Platon, Arystoteles, Cynceron, Cezar, i Tacyt i inni, w przygotowaniu umysłów, szukających Prawdy do przyjęcia nadchodzącej nauki Chrystusa.

Ks. Rektor Józef Kruszyński mówił z taką znajomością tematu, tyłoma przykładami i dowodami stwierdzał swoje tezy, mówił tak żywo, z taką swobodą, a wszystko to językiem tak czystym i przystępnym, że wieczór ten był prawdziwie jasnym promieniem w szarem i mroźnym życiu inteligencji miejscowej.

Chór pod umiejętną batutą p. Wiktora Walewskiego wykonał sprawnie i z odczuciem szereg utworów religijnych z XV i XVI wieku, a mianowicie: „Popule meus” „Palestrina utwór XV w.,” „Ogrodzie Oliwny” i Psalm 64-Mikołaja Gomółki z XVI wieku.

Następnie recytowała szereg ustępów z „Ucha Igielnego” Staffa p. Marja Łabęcka. Głębokie myśli każdego z ustępów — porównawcze, forma recytacji nieskazitelnie czysta i artystyczna.

I znów: szukanie prawdy, wartość wysiłków, ciężkich prób życia i zwycięskich zmagania a. „przez całe życie On idzie krok w krok z nami”...

A wreszcie głęboka prawda: „Kto szuka Cię, już znalazł Ciebie, Już Cię ma, komu Ciebie trzeba; Kto tęskni w niebo Twe, jest w niebie, Kto głodny go, je z Twego chleba. Nie słysz Ciebie moje oczy, Nie słysz Ciebie moje uszy, A jesteś światłem w mej pomocy, A jesteś śpiewem w mojej duszy”.

O tym samym charakterze prowadzono również kursa w Markarówce (21 osób) i Horbowie (20 osób).

Na terenie Białej natomiast Uniwersytet Ludowy z którego korzystało 55 osób, przyczem wykładów odbyło się 35, oraz stałe 5 miesięczne kursa w więzieniu, z których ze względu jednak na szczupłość lokalu, korzystało zaledwie 12 więźniów.

Imprez dochodowych urządziło trzy, oraz jeden odczyt, a nadto odbyły się coroczne uroczystości i zbiórki na „Dar Narodowy” i „Dzień Oświaty pozaszkolnej”.

Członków koło liczy 263.

Sprawozdanie z działalności biblioteki w Białej złożył wiceprezes Koła p. Dyr. Nartowski;

abonentów biblioteka liczy 161; książek 2483; wypożyczono w ciągu roku 12,050 tomów.

Sprawozdanie kasowe złożył skarbnik Koła p. Bobiński.

Po uchwaleniu przez Zebranie wniosku Komisji Rewizyjnej o udzielenie Zarządowi absolutorjum, przystąpiono do wyborów uzupełniających do Zarządu Koła na miejsce osób, które wyszły z Zarządu skutkiem upływu kadencji lub opuścili Białą, przyczem wybrano na członków p. p. Kaznowskiego, Juciewiczową, inspektora Sabata i J. Gołaszewskiego, a na zastępców p. p. Wł. Gryssa, H. Kisielewicz, F. Macieszko i A. Walewską, poczem, wobec niezgłoszenia żadnych wolnych wniosków, Przewodniczący zamknął zebranie.

Bilans sporządzony 31. XII. 1930 r.

STAN CZYNNY:		STAN BIERNY.	
Kasa	124.69	Wierzyciele	4.415.00
Papiery wartościowe	225.00	Majątek czysty z 1929 r. 25.077.70	
Banki	581.55	Nadwyżka wpływów	
Nieruchomości	32.932.67	w 1930 r.	9.949.49
Wartość inwentarza	5.578.28		
	39.442.19		39.442.19

Zamknięte wpływy i wydatków za r. 1930.

WPŁYWY:		WYDATKI:	
Składki członkowskie	1.860.00	Koszty biurowe Koła	197.87
Ofiary: subwencje	3.941.57	Ofiary	25.35
Zbiórka na Dom Narodowy	2.705.25	Koszty urządzenia zbiórki na Dom Narodowy	104.95
Zbiórka na Dzień Oświaty Pozaszkolnej	629.52	Koszty urządzenia zbiórki na Dzień Ośw. Pozasz.	83.60
Wpływy z biblioteki	1.668.05	Prowadzenie biblioteki	1.465.06
z kurs. i wykł.	109.60	Urząd. wykł. i kursów	655.35
z bursy	6.207.10	Prowadzenie bursy	5.484.65
z koncertów	419.70	Nadwyżka wpływów	9.949.49
Odsetki bankowe	425.59		
	17.966.32		17.966.32

Zestawienie Majątku Koła na 31 grudnia 1930 r.

1. Majątek z roku ubiegłego	25.077.70
2. Nadwyżka wpływów z roku bieżącego	9.949.49
Majątek Koła w dn. 31. XII. 1930 r.	35.027.19

Prezes Koła (—) *L. Kaznowski*

Skarbnik (—) *W. Bobiński* w/z Sekretarz (—) *J. Gołaszewski*

Komisja Rewizyjna:

(—) *J. Żelkowska*, (—) *ks. J. Ginalski*, (—) *B. Kowalewski*

Sprawozdanie z Walnego Zebrania Koła P. M. S. w Białej.

Dnia 15 marca 1931 roku odbyło się Doroczne Walne Zgromadzenie Koła P. M. S. w Białej, na którym Zarząd Koła złożył sprawozdanie z działalności swojej za rok 1930.

Zebranie zagał Prezes Koła p. L. Kaznowski który w swem przemówieniu podkreślił, iż praca Koła w roku sprawozdawczym prowadzoną była pod znakiem powołania do życia bursy dla młodzieży gimnazjum męskiego, projekt zrealizowany został ostatecznie przez nabycie domu przy ul. Kraszewskiego, w sąsiedztwie gimnazjum, kosztem około 17 tys. złotych; po wykonaniu całkowitego remontu i urządzenia kosztem około 6 tys. zł., z początkiem roku szkolnego 1930/31 bursa oddana została do użytku, przy-

czem korzysta z niej 17 uczniów za dość niską opłatą.

Również w innych dziedzinach pracy Koło wykazało swą ruchliwość, urządzając cały szereg kursów, wykładów, uroczystości i zbiórek.

W powiecie prowadzonych, jest 6 czytelni P. M. S.: w Horbowie, Kodniu, Kopytowie, Markarówce, Tuczniej i Sworach, które po za osobistemi książkami, zasilane są przez Koło t. zw. bibliotekami ruchomymi, a których Koło posiada 5 o 537 tomach. Przy tych czytelniach, przy współdziałaniu Koła zorganizowane i w Kopytowie dwa kursy 4 miesięczne; jeden dla dorosłych ogólnokształcący, a drugi specjalnie dla rolników; z których korzystało 40 osób.

KRONIKA MIEJSCOWA.

KALENDARZYK.

5 kwietnia — Wielkanoc — niedziela
6 . . . — Wielki Pos. — poniedziałek
7 . . . — 7 B. N.M.P. — wtorek
8 . . . — Dyonizego — środa
9 . . . — Marji — czwartek
10 . . . — Ezechiela — piątek
11 . . . — Leona — sobota

Co grają w kinach:

„Dom Żołnierza 34 p. p.“
 „Pat Patachon i wieloryb“
 „Miraż“
 „Słońce“: „Pułk śmierci“

Zwolnieni. Wydział pow. Sejmiku Białskiego na posiedzeniu w dniu 21 bm. zwolnił z d. 1/4. p. Jana Kowalskiego ze stanowiska sekretarza Sejmiku, powierzając zastępstwo insp. samorz. p. St. Lewińskiemu.

Walne zebranie. Przy udziale 99 członków w dniu 22 bm. odbyło się na sali N. O. K. Walne zebranie Banku Spółdzielczego Gospodarczego.

Zebranie zagał prezes Rady p. Kuczyski przewodniczył p. Nowotarski.

Przedłożony przez Dyrektora Banku p. Maziejuka bilans za rok 1930 zebranie przyjęło bez dyskusji i udzieliło Zarządowi i Radzie absolutorjum. Przy punkcie podziału zysku, Wnioskę M. Domagałskiego, aby z zysku przekazać 300 zł. tytułem subwencji Macierzy Szkolnej i 6%, na dewidende i 1700 zł. na renumerację dla pracowników banku nie uzyskał większości. Czytany zysk około 12000 zł. przelano do funduszu zapasowego.

W wolnych wnioskach uczczono przez powstanie pamięć

Sw. pamięci Cyprjana Węglńskiego członka założyciela Banku.

Na wniosek M. Domagalskiego walne zebranie uchwała: ze względu na to, że członkami Banku w większej części są rolnicy, zwrócić się do Banku Rolnego o wydatniejszą pomoc kredytową, bowiem kredyt Banku Rolnego 10.000 zł. nie jest

w żadnym stosunku do Kredytu udzielanego przez Bank rolnikom.

Do szczegółowego zanalizowania działalności Spółdz. Gospodarczego Banku jeszcze powrócimy.

Spółdzielca Plekarnia Mechaniczna (żydowska) zaprzestała progukajki pieczywa. Powód długi straty i niezgoda pomiędzy współnikami.

26 kwietnia — otwarcie sezonu — miejscowość będzie podana na zebraniu miesięcznym.

10. Regulaminy sportowo-turystyczne będą w m-cu kwietnia wydrukowane i rozdane członkom.

Dnia 14 marca b. r. został wybrany przez Radę Miejską na wiceprezydenta miasta Siedlec dotychczasowy ławnik p. Stanisław Zdanowski.

Reorganizacja Kas Chorych.

Wobec reorganizacji Kas Chorych na całej Rzeczpospolitej, przystąpiono do tej reorganizacji i na terenie Podlasia. Siedlce stają się siedzibą Okręgowej Kasy Chorych, a obejmować będą powiaty: Siedlecki, Sokółowski, Węgrowski, Łukowski, Bialski, Konstantynowski i Radzyński. Komisarzem został mianowany p. Stanisław Słotwiński. Z dniem 3 marca zostali już zwolnieni dotychczasowi komisarze Kas Chorych: p. Br. Serdakowski w Sokółowie i Węgrowie, p. W. Lewicki w Janowie Podl. i p. Raniowski w Białej Podl.

Ciekawy proces w Siedlcach.

25 marca r. b. znalazł się wreszcie na wokandzie Sądu grodzkiego w Siedlcach nader ciekawa sprawa p. M. Niedzielskiej (z domu Stawoj. Składowskiej) przeciwko pp. K. Pierchale, Adw. Z. Chrzanowskiemu i Raczyńskiemu o zniesławienie z art. 531 K. K., która budzi już od wyborów duże zainteresowanie z powodu sensacyjnego i politycznego oraz bliskiego pokrewieństwa osoby oskarżycielki z jednym z urzędujących ministrów. Ta ostatnia uczuła się dotkniętą z powodu zarzutu jaki ją spotkał, iż, pełniąc obowiązki przewodniczącej obwodowej Komisji wyborczej Nr. 6 w Siedlcach miała opieczętować w urnie wyborczej około 700 kopert z kartami do głosowania tuż przed rozpoczęciem aktu wyborczego do Sejmu dn. 16 listopada 1930 r. Gdy mężowie zaufania stanowczo zażądali sprawdzenia czy urna jest pusta i gdy jeden z nich ją otworzył to, ku wielkiemu zdumieniu całej komisji, a ku zakłopotaniu niektórych jej członków stwierdzono w urnie obecność dużej plicki gotowych głosów. P. Dyrektora M. Niedzielska twierdzi w skardze sądowej, że to nieprawda. Oskarżonych bronili: Dziekan Rady Adwokackiej Mec. Jan Nowodworski, Mec. Koprowski i Grauman, Podprokurator stwierdził na wstępie, że sprawa jest zbyt ważna, aby mogła natychmiast odbyć się, że musi koniecznie zostać skierowana do prokuratora celem jej zbadań. Natomiast obrona była wprost przeciwnego zdania, że mianowicie nic nie stoi na przeszkodzie, że dochodzenie prokuratora, które zwykle jest prowadzone za pośrednictwem organów policji państwowej, nigdy nie jest w stanie tak wyczerpująco zbadać sprawę, jak to uczynić może

sąd, prokurator i obrońcy działając wspólnie, równoległe i bezpośrednio wobec wezwanych do sprawy świadków, że ponadto świadek sędzia J. Sikorski, były przewodniczący Okr. Komisji Wyborczej Nr. 3 może zaraz ustalić dlaczego p. Dyr. M. Niedzielska pełniła obowiązki przewodniczącej obwodu wyborczego choć nie figurowała nawet jako jego członkini w urzędowym obwieszczeniu, że nawet, o ile zastosować art. 532 K. K., to na podstawie orzecznictwa Sądu Najwyższego nic nie stoi na przeszkodzie sprawę zaraz rozprzeć. Pomimo to, że obrona wytoczyła tak ważne względy, a ponadto, że również w interesie p. M. Niedzielskiej leży jaknajszysze oczyszczenie się z ciężkich zarzutów — sprawę odroczone bez terminu. Podprokurator, którego skromne mury sądu grodzkiego od paru dziesiątków lat nie miały zaszczytu gości, przyrzekł, że sam osobiście będzie prowadzić dochodzenie. Oby jaknajrychlejl...

Krwawe zajścia.

W ubiegłym tygodniu doszło w Siedlcach do krwawych starć między policją a bezrobotnymi. Według doniesień prasy bezrobotni w Siedlcach od dwóch tygodni nie otrzymywali już zasiłków, ponieważ Fundusz Bezrobocia stał się spóźnia się z nadsyłaniem pieniędzy.

W poniedziałek zebrali się w gmachu Magistratu kilkuset bezrobotnych; gdy zakomunikowano im wiadomość, że pieniądze nie nadeszły — rozległy się okrzyki protestu. Lwia część bezrobotnych skupiła się w sali na pierwszym piętrze; policja wprowadziła po drabinie hydrant i puściła do sali strumień zimnej wody; jednocześnie kilku policjantów dało z drabin parę salw w sufit sali; bezrobotni zatakowali policjantów; kilku policjantów raniono nożami. Lokal Magistratu został zdemolowany. Podkreślić należy, że wśród bezrobotnych uwijały się indywiduala, podniecające do oporu; indywiduala te należały podczas wyborów do „bojówek” t. zw. Wina główna wszakże ponosi Zarząd Funduszu Bezrobocia, opóźniający tygodniami nadsyłanie pieniędzy na zasiłki.

KODEN, pow. Bialski.

Zuchwał kradzień. W Uszadzie Pocztowym w Kodniu dokonano w ostatnich dniach zuchwałej kradzieży. Do urzędu przyszedł mieszkaniec Kodnia Edw. Wasilewski, by załatwić swoje sprawy przy okienku P. K. O. Jakież było jednak jego zdziwienie i przerażenie, gdy sięgnął do kieszeni po książeczkę P. K. O. i jej w kieszeni nieznalazł. Jakże sprytny złodziej książeczkę z kieszeni wyjął i „ulołnit się”. Na książeczkę był 636145. Na książeczkę była suma 50.000 złotych wkładów. Policja wszczęła natychmiast dochodzenie celem wykrycia i ujęcia „kieszonkowca”.

Do naszych abonentów!

Uprzejmie prosimy o pokrycie zalegające przedpłaty do 15 kwietnia r. b.

O ile do tego terminu nie mieliśmy otrzymać pokrycia, zastrzegamy sobie prawo ściągnięcia należności wraz z kosztami.

Uprzejmie zatem prosimy o wniesienie prenumery raty w terminie, wzgl. o zawiadomienie, że prenumeratę otrzymamy jeszcze przed dniem 30 kwietnia b. r.

Kto nie zamierza pisma abonować winien nas o tem powiadomić przed dniem 10 kwietnia b. r. Kto tego nie uczynił w terminie, będzie otrzymywał pismo nadal i będzie obowiązany do pokrycia należności za dostarczone mu numery.

ADMINISTRACJA.

WIADOMOŚCI Z PODLASIA.

Z Klubu Lotniczego „Gryf” w Siedlcach.

1) Władze Klubu na rok 1931 na Walnym Zebraniu Klubu w dniu 21 lutego 1931 r. na rok 1931 do Zarządu Klubu wybrani zostali pp. Krauze Jędrzej jako Prezes Klubu i Panowie Darlak Józef, Witaszczyk Zygmunt, Chrupek Aleksander i Nowicki Stanisław jako członkowie Zarządu.

Stanowiska w Zarządzie zostały podzielone następująco: Kapitanem sportowym został pan Darlak Józef, kapitanem turystycznym p. Witaszczyk Zygmunt, sekretarzem p. Chrupek Aleksander, skarbnikiem p. Nowicki Stanisław.

2) Godziny i miejsce urzędowania:

Kapitan sportowy P. Darlak — codziennie od 8—15 pok. № 3 tel. 26 gmach Starostwa ul. Florjańska 10.

Kapitan Turystyczny P. Witaszczyk — piątki i soboty godz. 9 do 11 i od 15-ej do 18-iej ul. Sienkiewicza 14 1-sze piętro telefon 278.

Skarbnik P. Nowicki — codziennie od 9—12 i od 16—18 kanc. rej. Szumalskiego, Sąd Okręgowy, ul. Pitsudskiego 18 tel. 114.

Sekretarz P. Chrupek — codziennie od 10—13 i od 16—18 kanc. rej. Sudry, ul. Sienkiewicza 11 1-sze piętro tel. 285.

Zarząd Klubu ul. Sienkiewicza № 38 tel. 18 mieszkanie Prezesa od 10—21-iej codziennie.

3) Zebrania miesięczne w każdą sobotę po 14-ym (ewent. 14-go) każdego m-ca odbywają się zebrania miesięczne, na których bywają wygłaszane referaty dotyczące się motocykli i załatwiane sprawy dotyczące się działalności Klubu.

4) Nowi członkowie. W poczet członków Klubu przyjęci zostali PP. Dziewaltowski Zenon, Piątkowski Adam, Ehrenkreutz Zygmunt, Kamiński, Raczyński Stanisław i Stencel Michał.

5) Wpłacanie składek. Podstawą istnienia i rozwoju Klubu jest regularne wpłacanie składek członkowskich. Zarząd zwraca PP. członków zalegających z opłatami o jaknajszysze wyrównanie zaległości.

6) Niniejszem podaje się do wiadomości PP. członków, że Klub nasz został przyjęty w poczet członków Polskiego Związku Motocykl. z dn. 7 marca 1931 r.

7. W myśl uchwały P. Z. M. z dniem 18. II. 31 r. każdy startujący do imprezy Zewnętrz. Klubowej obowiązany jest posiadać licencję sportową na rok 1931. Licencję wykupywać można za pośrednictwem Sekretarza Klubu.

8) Kalendarz sportowy zewnętrzny.

6 kwietnia — Międzyklubowe wyścigi na torze żuźlowym w Poznaniu.

12 kwietnia — Grudziądz, Zjazd Piakietowy do Grudziądza org. K. M. B.

19 kwietnia — w Bydgoszczy. Wyścig na torze żuźlowym org. K. M. B.

26 kwietnia — Poznań. Raid wiosenny org. Unia Poznań.

9) Kalendarz sportowy turystyczny wewnętrzny.

12 kwietnia — wycieczka turystyczna i próba szosy w drodze konkursy (w kierunku Sokółowa).

19 kwietnia — wycieczka turystyczna w stronę Łukowa lub Białej.

BUDŻETY i BILANSE.

Pierwszy kwartał roku kalendarzowego, to okres spotęgowanej pracy biurowej w instytucjach samorządowych, społeczno-gospodarczych spółkach handlowych i innych.

Samorządy przygotowują i uchwalają budżety na przyszły okres budżetowy, instytucje społeczno-gospodarcze i handlowe robią catoroczny rachunek sumienia i w formie bilansów proszą ogólnie zebranie stowarzyszonych o rozgrzeszenie.

Sprawozdania i bilanse to najlepsze odbicie pracy i owoców tej pracy danej instytucji, a w ogólnych cyfrach bilansów i sprawozdań odzwierciedla się w dużej mierze stan gospodarczy danego terenu, na którym spółki i samorządy działają. To też nie od rzeczy będzie cyfrowym tym bliżej się przyjrzyć.

Pracę, o której wyżej mowa, rozpoczął Magistrat Białski przedstawiając w styczniu Radzie Miejskiej preliminarz budżetowy na rok 1931/32 do zatwierdzenia.

Podlaska Piekarnia Mechaniczna przedstawiła spółnikom bilans za rok 1931 w dniu 9. II. r. b. Spółdzielnia „Rolnik” w dniu 22. II. Komunalna Kasa Oszczędności w dniu 23. II. Nad preliminarzem budżetowym na rok 1931/32 Sejmik obradował w dniu 23 i 24. II. Spółdzielnia „Siła” przedłożyła owoce swej pracy. Spółdzielcy Bank Gospodarczy zaprosił swych członków na walne zebranie w dniu 22 marca. Spółdzielnia Słow. Kupców Polskich nad bilansem radzić będzie w dniu 7 IV. r. b. wreszcie wszystkie urzędy gminne budżety na rok przyszły już uchwały.

Budżet miasta Biała Podlaska na 1931/32 rok.

Obecny kryzys gospodarczy wpłynął, że budżety samorządowe ułożono oszczędnie w ramach realnych dochodów.

Zarząd miasta Biała przewidywał w dochodach i rozchodach sumę 558 tysięcy. Komisja budżetowa zredukowała sumę tę o 96 tys., a Rada Miejska uchwaliła rozchody w wysokości 496 tys., a dochody w sumie 498 tysięcy.

R O Z C H O D Y.

	zwyczajne	nadzwyczajne	razem
Wykonane 1929/30	255547.96	139785.92	395333.90
Preliminowane 1930/31	358155.24	43100.00	417755.24
Preliminowane 1931/32	345764.82	150838.18	496603.00

D O C H O D Y.

Wykonane 1929/30	348446.64	52461.85	400908.49
Preliminowane 1930/31	398872.00	50500.00	449372.00
Preliminowane 1931/32	455094.82	43715.18	498810.00

Budżet rzędu miejskiej bilansuje się sumą 83308 zł. i wykazuje jako czysty zysk 13504 złotych.

Budżet elektrowni miejskiej Rada Miejska przyjęła bez zmian przewidując wydatki zwyczajne w wysokości 143680 nadzwyczajne 97200 zł. W wydatkach zwyczajnych koszta produkcji wynoszą 66425 zł. a koszta administracji 25525 zł. Wobec preliminowanych dochodów w wysokości 339620 zł. przewiduje się 98370 zł. czystego zysku, cyfra ta zdaje się być obliczona zbyt

Podwyżka ta, w stosunku do propozycji komisji budżetowej, tłumaczy się po za drobnymi podwyższeniami poszczególnych pozycji wstawieniem po stronie dowodów i rozchodów kwoty 16715,18 jako straty z tytułu prowadzenia jarki miejskiej i jej pokrycie przez osoby, które straty tej są winne,

W stosunku do propozycji Zarządu Miasta Rada miejska poczyniła następujące zmiany: w dziale I (administracja) obniżono nieznacznie poboru Zarządu Miasta tudzież obniżono pozycję personelu czasowego o 8040 zł.

W dziale V. (Drogi) obniżono pozycję ułożenia naszych bruków o 14500 zł., a pozycję ułożenia chodników o 20,000 zł.

Dział VII. (kultura i sztuka) podwyższono o 300 zł.

Dział IX. (opieka społeczna) podwyższono o 840 zł. jako udział w utrzymaniu przedszkola.

Dział X. (Handel i Przemysł) podwyżka o 1200 zł. jako subsydium dla Szkoły Handlowej.

W dziale XII. (Bezpieczeństwo publiczne) należy wymienić pozycję na oświetlenie ulic w sumie 32000 zł.

W wydatkach nadzwyczajnych figuruje pozycja spłata długu na szkołę na Wo i 30,000 zł. i deficyt jarki miejskiej 16715,18. (Ogólny deficyt jarki wynosi 20715,18 zł.)

W dochodach skreślono w dziale VII 34500 zł. jako opłatę specjalne od właścicieli nieruchomości.

Podając poniżej tabelę porównawczą z wykonania budżetowego za rok 1929/30 i preliminarze budżetowe lat 1930.31 i 1931.32 należy wyjaśnić, że w preliminarzu budżet za rok 1931.32 przewidziane są w dochodach czyste zyski z elektrowni miejskiej 98874 zł. z rezerwy 18504 zł. razem 112378 zł. i że te same sumy figurują w rozchodach jako dotacje elektrowni i rezerwy. Mając to na uwadze, budżet administracyjny wyrażałby się sumą 386 tysięcy a więc pokrywałby się w ramach wykonania budżetowego w roku 1929/30.

optymistycznie. Taryfa opłat za zużycie prądu pozostała bez większych zmian. Przejście elektrowni na produkcję tańszego prądu o wysokim napięciu i plan realizacji tegoż zagadnienia już w roku b. pociągnie za sobą przewidziane w wydatkach nadzwyczajnych koszta 97200 zł. To też uzupełnienie dochodów elektrowni i racji obniżenia ceny za prąd musiałoby znaleźć rekompensatę w formie dotacji z budżetu administracyjnego, co równałoby się uchwaleniu nowego podatku.

Przymusowe ubezpieczenie budowli od ognia.

Wobec kilkakrotnego poruszenia w rozmaitych organach prasy spraw, związanych z działalnością Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych, w zakresie przymusowego ubezpieczenia budynków od ognia, zajęliśmy się bliższym zbadaniem tych kwestji w celu przedstawienia ich naszym czytelnikom w sposób obiektywny, wyliczając wszelkie względy uboczne, jakie często odgrywają rolę w tego rodzaju dyskusjach.

Całość sprawy obejmuje kilka zasadniczych zagadnień co do których wypowiedane były rozmaite poglądy. Dotyczy to mianowicie wysokości składek, pobieranych przez Zakład, sposobu likwidacji pogorzeli i wpłaty odszkodowań za straty, wyrażone przez pożary, wreszcie metod szacowania, mających na celu określenie wartości budynków, przyjętej za podstawę do ubezpieczenia.

Ponieważ na wyczerpanie tych wszystkich zagadnień w jednym artykule brak jest miejsca, mamy na widoku stopniowe użytkowanie zebranego materiału w kilku osobnych notatkach. Obecnie zajmujemy się sprawą wysokości składek ubezpieczeniowych, stosowanej przez Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych.

Taryfy składek za przymusowe ubezpieczenie budynków oparte są na prowadzonych stale przez Zakład od lat kilkadziesiąt badaniach statystycznych dla poszczególnych terytoriów i grup budowli. Oczywiście w okresie powojennym za punkt wyjścia do opracowania taryf musiała służyć statystyka przedwojenna, jako obejmująca dłuższe okresy, oznaczające się pewną stabilizacją życia gospodarczego. W czasie dewaluacji pieniądza, a także w pi rwszym okresie stabilizacji obserwowane było w ciągu kilku lat z rzędu zjawisko stosunkowo małej palności, pomimo, iż stan zabudowania w porównaniu z przedwojennym nie uległ bynajmniej poważniejszej zmianie na lepsze. Prawdopodobnie poza zwykłym przypadkiem odgrywały tu również rolę przyczyny gospodarcze, skłaniające właścicieli budowli do wlekanie zuchojności przed pożarami, mianowicie wysokie ceny i łatwy zbyt zboża, a także bardzo niskie ubezpieczenie, które zapewniało ubezpieczonym zwrot tylko drobnej części strat wyrządzonych przez ogień.

Dając do przystosowania taryfy do rzeczywistego przebiegu palności, Zakład przeprowadził szereg zniżek składek ubezpieczeniowej.

W roku 1926 obniżono taryfę wiejską w województwach południowych (Małopolski) o 20 proc. w roku 1927 wprowadzono taką zniżkę dla województw wachodnich i central-

nych, dalszą 12 proc. zniżkę taryfy wiejskiej w województwach południowych, 30 procent zniżkę taryfy miejskiej dla województw południowych, 25 pr. zniżkę taryfy miejskiej dla województw centralnych i wachodnich, pozatem obniżono taryfę dla świątyni, młynów i wiatraków. W roku 1929 Zakład przejął za wszystkich ubezpieczonych uiszczanie opłaty stemplowej w wysokości 2,2 proc. składek, a nadto zastosował zniżkę taryfy miejskiej i miejsko — rolnej w województwach centralnych i wachodnich w granicach od 10 proc. do 20 proc. Wreszcie w roku 1930 zmienia się dotychczasowy podział budowli wiejskich na klasy taryfowe przez wprowadzenie dwóch klas, zamiast poprzednio stosowanych czterech klas, znosi się 2 i 3 stopień niebezpieczeństwa, przez X co znowu przeciętnie obniża się składkę o dalszych 3%.

W okresie, w którym obniżona była składka, był obserwowany równocześnie wzrost palności. W związku z tem stosunek procentowy sumy wpłaconych odszkodowań do kwoty zbieranych składek uległ cięgiemto wzrostowi i w roku 1929 wyniósł już 72 proc. w roku 1930 stosunek ten prawdopodobnie będzie taki sam lub co najmniej wyższy. Bezpieczeństwo finansowe Zakładu nie pozwala iść powyżej tego stosunku, tak iż należy uważać, że na okres najbliższy taryfa składek osłabnęła już swoje minimum i dalej nie może być obniżoną.

Jeszcze i teraz dają się słyszeć głosy, że składki, stosowane przez Zakład, są za wysokie, lecz krytyka ta jest gołosłowna i sprzeczna z cyframi, które stwierdzają zupełnie co innego, nie tylko w porównaniu z wyplacanemi odszkodowaniami, ale również przy porównaniu z poziomem składek, stosowanych w ubezpieczeniach budowli we wszystkich latach od 1900 do 1926, przeciętna składka od 1000 zł. sumy ubezpieczenia wynosiła w 1928 r. 4,23 i jest najniższą w wyżej wymienionym okresie dwudziestoletnim. Bezpośrednio przed wojną w roku 1918 składka przeciętna stanowiła 6,21 od sumy ubezpieczenia, była zatem o 46 procent wyższą niż w roku 1928.

Charakterystyczną jest rzeczą, że systematyczne obniżanie kosztów ubezpieczenia przez Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych dokonywane było w tych latach, gdy w innych dziedzinach życia gospodarczego ujawniał się stały wzrost kosztów, gdy podnosiło nie tylko ceny produktów przemysłu i rolnictwa, ale również opłaty pocztowe, telefoniczne, kolejowe, wodociągowe i t. p.

nikach „radosnej twórczości” artykuł ten stanie się głównym środkiem pożywienia całej ludności.

Ananasy — zatrząsienie w Polsce i wszyscy mają już ich dość.

Figl — dostać je można za bezcen w głównym składzie hurtowym BB. z dodatkiem maku.

Piwo — konsumcja znacznie spada, bo tego piwa które przez 4 lata nawarzone, nikt już pić nie chce.

Gdzie się masz zatrzymać?

Grand Hotel w Warszawie, ul. Chmielna 5, przy Nowym Świecie. Telef. centrali 347-40. 73 pokoi z nowoczesnym komfortem urządzonych od 5 zł. 50 gr. na dobę wraz z pościelą, bielizną i oświetleniem.

ŁŁUCHOTA

uleczalna. Wynalazek Eufonja zdemonstrowany specjalistom. Usuwa przytępiły słuch, szumi, cieknie uszów. Liczne podziękowania. Znajdźcie bezpłatnej pouczającej broszury. **Adres: Eufonja Liszki - Kraków.**

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądowy na powiat Konstantynowski, zamieszkały w mieście Białej-Podlaskiej, przy ulicy Piłsudskiego № 28, niniejszem obwieszcza, że w dniu 6 czerwca 1931 roku od godz. 10 rano w sali posiedzeń Sądu Okręgowego w Białej-Podlaskiej, na zaspokojenie należności Jankla Fiszmana i innych, odbędzie się sprzedaż publiczna, należącej do Jana DREWINKOWSKIEGO nieruchomości hipotecznej pod nazwą „Kolonje Pasieka Witulińska” to jest dwóch parceli, oznaczonych № № 1 i 5 o ogólnej powierzchni 9 ha. 4646 mtr.² położonych w gminie Witulin, pow. Konstantynowski, województwa Lubelskiego wraz z zabudowaniami gospodarczymi, krytymi słomą, mianowicie domem mieszkalnym, drewnianym przy nim oborą w części murowaną, chlewnem z desek i innymi przynależnościami szczegółowo w opisie wymienionem!

Powyższa nieruchomość ma wieczystą księgę hipoteczną pod nazwą „Kolonje Pasieka Witulińska № № 1, 2, 3, 4 i 5” przechowywaną w Wydziale Hipotecznym przy Sądzie Okręgowym w Białej-Podlaskiej, w zastawie, dzierżawie lub we wspólnym z kimsinnym posiadaniu nie znajduje się i będzie sprzedana w całości.

W dziale III wykazu hipotecznego wymienione są ścieśnienia własności, ciężary wieczyste i służebności. Zgodnie zaś z działem IV tegoż wykazu, nieruchomość ta obciążona jest długami i różnymi obowiązkami hipotecznymi, a mianowicie: pod № 4 kaucją 10000 zł. w złocie na rzecz Państwowego Banku Rolnego, która to kaucja obciąża również dobra ziemskie Witulin, z których powyższe kolonje i inne zostały wydzielone, pod № 5 sumą 3550 zł. w złocie, pod № 6 kaucją 1000 zł., pod № 7 sumą 202 zł. 20 gr. z %, pod № 9 sumą 130 zł. 20 gr. z %, pod № 10 sumą 217 zł. z %, pod № 11 sumą 525 zł. 15 gr. z %, pod № 12 sumą 631 zł. 30 gr. z % i pod № 13 sumą 957 zł. 46 gr. z procentami.

Licytacja powyższej nieruchomości na podstawie opisu, dokonanego w dniu 13 grudnia 1930 roku rozpocznie się od sumy szacunkowej 7500 (siedm tysięcy pięćset) złotych przy czem pragnący wziąć udział w sprzedaży przed rozpoczęciem takiej winni złożyć kaucję (wadjum) w kwocie 750 złotych.

Opis, szacunek i dokumenty dotyczące się tej sprzedaży mogą być przejrzane w kancelarii Sądu Okręgowego w Białej-Podlaskiej lub u obwieszczonego Komornika w godzinach urzędowych.

m. Biała-Podlaska, dnia 17 marca 1931 roku.

Komornik Sądowy **J. Gałach.**

NIE MOŻNA TANIEJ!!!
TYLKO ZA **zł. 5.93**
(zam. 30.—)
Płaski zegarek s. „ANCRE” PATENT

(nie cylindr.) Wysyłam za zaliczeniem pocztowym po otrzymaniu zamówienia elegancki i mocny, kieszonkowy, niklowy zegarek, chud oświetlony „Remontoir”. Specjalne urządzenie zabezpiecza sprężynę od uszkodzenia. Cena niebywata na krótki czas 2 szt. 11.02, 4 szt. 23.—, 5 szt. 28.50, 6 szt. 33.85, 10 szt. 55.25. Lepszego gatunku 7.—, 9.—, 12.—, 15.—, 20.—, 25.—, 30.—, 37.—, 45.— i 60.—, ze świecącym cyferblatem i wskazówkami 8.75, 10.50, 13.—, 16.—, na rękę z paskiem 10.50, 14.—, 17.—, 20.—, 23.—, 25.—, 30.— i 35.— zł. Z francuskiego nowego złota „Plece D’or” 15.50, 2 szt. 30.—, 3 szt. 41.— zł. Lepszego gatunku: 20.—, 25.—, 30.—, 40.—, 50.— i 65.— zł. Załączniki z nowego złota po zł. 1.85, 2.50, 3.50, 4.75 i 6.50.—
Za kosztą przesyłki płaci kupujący.

ŚWIATOWA FIRMA GEN. ZEG. JÓZEF JAKUBOWICZ
Warszawa, ul. Sienna 27, oddz. 205.

Mnóstwo listów deklaryacyjnych. Z powodu braku miejsca namieszczyliśmy niektóre. Bz. P. Przed wojną posiadałem zegarek z pańskiej firmy, z którego byłem wielce zadowolony, oraz i drugim rekomenduję tę firmę. Proszę mi przysłać zegarek kieszonkowy kryty „Ankier”. W. Kocaba, Prezes os. kol. Koleniec.

Ostrzega się nie przepłacać u pokątnych handlarzy.

HANDEL WIN, WÓDEK i TOWARÓW KOLONJALNYCH

A. Wrzosek i A. Tarwid

(dawniej W. Klímecki)

Biała Podlaska, ul. Reformacka róg ul. Warszawskiej. Tel. 61

Mamy zaszczyt zawiadomić WPP., że sklep nasz został zaopatrzony na nadchodzące święta w duży wybór **towarów spożywczo-kolonjalnych** oraz **win, koniaków i wódek** jak krajowych tak i zagranicznych, które to łaskawej pamięci WPP. po b. przystępnych cenach polecamy.

A. Wrzosek i A. Tarwid.

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądowy na powiat Konstantynowski, zamieszkały w mieście Białej-Podlaskiej, przy ul. Piłsudskiego Nr. 28, niniejszym obwieszcza, że w dniu 6 czerwca 1931 roku od godz. 10 rano w sali posiedzeń Sądu Okręgowego w Białej-Podlaskiej, na zaspokojenie należności wierzyciela hipotecznego Edmunda Pniewskiego, odbędzie się sprzedaż publiczna nieruchomości pod nazwą „Dąbrowica Wielka D”, położonej w gminie Kościeniewice, powiatu Białskiego, województwa Lubelskiego, zawierającej przestrzeni 29 morgów 15 prętów, należącej czystym wpisem do Feliksa i Franciszki małż. Marciniak, Anny Marciniak, Moszka Fajgenbauma oraz Wiktora Maliszewskiego, a w części przez zastrzeżenie do Bronisława i Weroniki małż. Bładun wraz z zabudowaniami, zasiewami i innymi przynależnościami szczegółowo w opisie wymienionemi.

Powyższa nieruchomość ma wieczystą księgę hipoteczną pod nazwą „Dąbrowica Wielka D”, przechowywaną w Wydziale Hipotecznym przy Sądzie Okręgowym w Białej-Podlaskiej, w zastawie lub dzierżawie nie znajduje się i będzie sprzedana w całości na zasadzie art. 47 Ustawy Hipotecznej za długi Feliksa Marciniaka.

W dziale III wykazu hipotecznego wymienione są ścieśnienia własności, ciężary wieczyste i służebności, zgodnie zaś z działem IV tegoż wykazu nieruchomości ta obciążona jest długami i różnymi obowiązkami hipotecznymi, a mianowicie: pod Nr. 4 sumą 225 dolarów z kaucją, pod Nr. 5 kaucją 5000 zł. zamienioną na kapitał z % i kosztami, pod Nr. 6 kaucją 3000 zł., pod Nr. 10 kaucją 2300 zł. i pod Nr. 11 ostrzeżeniem na sumę 1500 zł.

Licytacja powyższej nieruchomości, na podstawie opisu, dokonanego przez Komornika na powiat Białski w dniu 19 listopada 1930 roku rozpocznie się od sumy szacunkowej 10 000 (dziesięć tysięcy) złotych, przyczem pragnący wziąć udział w sprzedaży przed rozpoczęciem takiej winni złożyć kaucję (wadjum) w kwocie 1000 złotych.

Opis, szacunek i dokumenty dotyczące się tej sprzedaży mogą być przejrzane w kancelarii Sądu Okręgowego w Białej-Podlaskiej lub u obwieszczającego Komornika w godzinach urzędowych.

m. Biała-Podlaska, dnia 15 marca 1931 roku.

Komornik Sądowy **J. Gałach.**

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądowy na powiat Konstantynowski, zamieszkały w mieście Białej-Podlaskiej, przy ulicy Piłsudskiego Nr. 28, niniejszym obwieszcza, że w dniu 6 czerwca 1931 roku od godz. 10 rano w sali posiedzeń Sądu Okręgowego w Białej-Podlaskiej, na zaspokojenie należności Jankla Fiszmana i innych, odbędzie się sprzedaż publiczna, należąca do Władysława Hawrylika-Wawryniuka jednej czwartej części osady włościańskiej, zapisanej w tabeli likwidacyjnej pod Nr. 10, położonej we wsi Wólka-Polinowska, gminy Zakanale, pow. Konstantynowskiego, województwa Lubelskiego, zawierającej w sobie przestrzeni 8 morgów 190¹/₂ prętów czyli 4 hektary 83 ary 45 metrów kwadratowych różnego rodzaju ziemi w szachownicy wraz z istniejącym na takowej spichrzem przerobionym na dom drewnianym, krytym słomą i innymi przynależnościami szczegółowo w opisie wymienionemi.

Powyższa nieruchomość niema hipoteki, w zastawie lub dzierżawie nie znajduje się, natomiast obciążona jest alimentami na rzecz matki dłużnika Tekli Hawrylukowej-Wawryniukowej oraz brata jego Michała Hawrylika-Wawryniuka i będzie sprzedana w całości.

Licytacja powyższej nieruchomości na podstawie opisu, dokonanego w dniu 23 maja 1930 roku rozpocznie się od sumy szacunkowej 2000 (dwa tysiące) złotych.

Pragnący wziąć udział w sprzedaży przed rozpoczęciem takiej winni złożyć kaucję (wadjum) w kwocie 200 złotych oraz dowód odnośnych władz administracyjnych, że mają prawo do nabywania gruntów włościańskich.

Opis, szacunek i dokumenty dotyczące się tej sprzedaży mogą być przejrzane w kancelarii Sądu Okręgowego w Białej-Podlaskiej lub u obwieszczającego Komornika w godzinach urzędowych.

m. Biała-Podlaska, dnia 18 marca 1931 roku.

Komornik Sądowy **J. Gałach.**

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądowy na powiat Konstantynowski, zamieszkały w mieście Białej-Podlaskiej, przy ulicy Piłsudskiego Nr. 28, niniejszym obwieszcza, że w dniu 6 czerwca 1931 r. od godz. 10 rano w sali posiedzeń Sądu Okręgowego w Białej-Podlaskiej, na zaspokojenie należności wierzyciela hipotecznego Andrzeja Dziewulskiego, odbędzie się sprzedaż publiczna część ziemskiej pod nazwą „Kobyłany—Kielbaski i Wypelzki”, położonej w gminie Koraleca, powiatu Konstantynowskiego, województwa Lubelskiego, należącej do Teofila Nicla, zawierającej w sobie przestrzeni 15 morgów 75 prętów z zabudowaniami, mianowicie domem mieszkalnym drewnianym, krytym słomą i dachówką, stodołą i oborą z kamienia polnego, krytymi słomą oraz innymi przynależnościami szczegółowo w opisie wymienionemi.

Powyższa nieruchomość ma wieczystą księgę hipoteczną pod nazwą „Kobyłany—Kielbaski i Wypelzki”, przechowywaną w Wydziale Hipotecznym przy Sądzie Okręgowym w Białej-Podlaskiej, w zastawie, dzierżawie lub we wspólnem z kimśinnym posiadaniu nie znajduje się, i będzie sprzedana w całości.

Zgodnie z działem IV wykazu hipotecznego nieruchomości ta obciążona jest długami, a mianowicie: pod Nr. 7 egzekwowanym długiem w sumie 6095 złotych, na której obecnie są subintabulaty i pod Nr. 12 sumą 637 zł. 40 gr. oraz procentem od wyżej wymienionej sumy 6095 złotych.

Licytacja powyższej nieruchomości na podstawie opisu, dokonanego w dniu 31 lipca 1928 roku, rozpocznie się od sumy szacunkowej 10000 zł. (dziesięć tysięcy) złotych przyczem zgodnie z art. 1182 Ust. Post. Cyw. może być sprzedana i poniżej oszacowania.

Pragnący wziąć udział w sprzedaży przed rozpoczęciem takiej winni złożyć kaucję (wadjum) w kwocie 1000 złotych.

Opis, szacunek i dokumenty dotyczące się tej sprzedaży mogą być przejrzane w kancelarii Sądu Okręgowego w Białej-Podlaskiej lub u obwieszczającego Komornika w godzinach urzędowych.

m. Biała-Podlaska, dnia 14 marca 1931 roku.

Komornik Sądowy **J. Gałach.**

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądowy na powiat Konstantynowski, zamieszkały w mieście Białej-Podlaskiej, przy ulicy Piłsudskiego Nr. 28 niniejszym obwieszcza, że w dniu 6 czerwca 1931 roku od godz. 10 rano w sali posiedzeń Sądu Okręgowego w Białej-Podlaskiej, na zaspokojenie należności wierzyciela hipotecznego Józefa Kończyńskiego, odbędzie się sprzedaż publiczna, należąca do Dymitra Zuka część nieruchomości hipotecznej pod nazwą „Osada Samowicze lit. C”, położonej w gminie Kobyłany, pow. Białskiego województwa Lubelskiego, zawierającej przestrzeni 10 morgów wraz z zabudowaniami szczegółowo w opisie wymienionemi lecz bez zabudowań.

Powyższa nieruchomość ma wieczystą księgę hipoteczną pod nazwą „Osada Samowicze lit. C” przechowywaną w Wydziale Hipotecznym przy Sądzie Okręgowym w Białej-Podlaskiej, w zastawie, dzierżawie lub we wspólnem z kimśinnym posiadaniu nie znajduje się i będzie sprzedana w całości.

Zgodnie z działem IV wykazu hipotecznego nieruchomości ta obciążona jest długami i różnymi obowiązkami hipotecznymi, a mianowicie: pod Nr. 5 sumą 4000 rubli z kaucją, pod Nr. 6 sumą 1190 zł. 70 gr. z % i pod Nr. 7 egzekwowanym długiem w sumie 2056 zł. 42 gr. z procentami.

Licytacja powyższej nieruchomości, na podstawie opisu dokonanego przez Komornika Sądow. na pow. Białski w dn. 9 maja 1930 roku rozpocznie się od sumy szacunkowej 12000 (dwanaście tysięcy) złotych przyczem pragnący wziąć udział w sprzedaży przed rozpoczęciem takiej, winni złożyć kaucję w kwocie 1200 zł.

Opis, szacunek i dokumenty dotyczące się tej sprzedaży mogą być przejrzane w kancelarii Sądu Okręgowego w Białej-Podlaskiej lub u obwieszczającego Komornika w godzinach urzędowych.

m. Biała-Podlaska, dnia 16 marca 1931 roku.

Komornik Sądowy **J. Gałach.**